

Format Reservering Agenda 2030 Duurzame stad

Algemene informatie investeringsprogramma

Bestuurlijk opdrachtgever:

T.F. de Jonge

Ambtelijk opdrachtgever:

H. Goossens

Ambtelijk opdrachtnemer:

L.A.M. van Luijk (zonoffensief) en D.M. van Brakel (verduurzamen eigen vastgoed)

Projectinformatie:

Bij een agenda voor 2030 is aandacht voor duurzaamheid vanzelfsprekend. Duurzaam werken is de rode draad in al onze programma's. Zo wordt in de Spoorzone en de Dordwijkzone duurzaam en klimaatbestendig gebouwd.

Dordrecht werkt aan het verduurzamen van zijn energievoorziening en de zuinige omgang met energie. Investerings in duurzaamheid zijn ook een impuls voor een nieuwe economie. Investerings die niet alleen nieuwe banen en omzet opleveren, maar ook kosten besparen en bijdragen aan een sterk en groen Dordrecht.

De gemeente Dordrecht wil in 2040 energieneutraal zijn. De gemeente zet hier breed op in, deels vanuit de reserve Agenda 2030. In de Agenda 2030 zijn twee onderdelen van klimaatneutraal 2040 opgenomen:

- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed.
Circa 150 gebouwen zijn in gemeentelijk eigendom, zoals sportaccommodaties, theaters en ateliers, wijkcentra, huisvesting voor de eigen organisatie en vele andere objecten. Het verduurzamen van deze gebouwen is een wettelijk verplichting en noodzakelijk voor het openhouden/kunnen blijven gebruiken van deze voorzieningen. Ons voorbeeldgedrag in de aanpak van onze panden is van belang voor wat we van de stad vragen.
- Zonne-offensief: duurzame energie realiseren via zonnepanelen op bedrijfsdaken en particuliere daken en waar binnen de stad mogelijk ook eventueel op de grond. Hiermee zorgen we voor (grootschalige) duurzame opwek van energie en beperken we de impact op het buitengebied.

Reservering:

€ 14.000.000

Te behalen resultaten (output):

Toelichting: het gaat hier om output indicatoren die laten zien wat de investeringen moeten opleveren in directe acties en resultaten

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed:

- Voldoen aan wettelijk kader voor al het eigen vastgoed dat we niet afstoten: per 1 januari 2023 moet elk maatschappelijk gebouw met een kantoorfunctie, minimaal energielabel C hebben (bouwbesluit);
- Per 2030 realiseren we 50% CO² reductie ten opzichte van basisjaar 1990.
- Het einddoel is 95% CO² reductie.
- Het revolverend fonds dient zich te ontwikkelen volgens businesscase tot een totaal uit te geven bedrag van € 40.000.000*. ***Dit bedrag wordt momenteel herijkt, zoals**

ook besproken met wethouder d.d. 8-2-2024

Zonne-offensief:

- Uit de inventarisatie potentie zonne-energie gemeente Dordrecht (2020) blijkt dat er, er van uitgaande dat 50% van het dakoppervlak van Dordrecht geschikt is voor Zonnepanelen (PV), in potentie ca 45 Megawatt-piek (Mwp) aan zonne-energie is op te wekken op particuliere daken, 20 Mwp op bezit van de woningcorporaties en ca. 45 Mwp op commercieel en maatschappelijk vastgoed. Verder is er theoretisch ruimte voor 203 Mwp grondgebonden PV op restruimten. Het zonne-offensief draagt hiermee substantieel bij aan het realiseren van 0,19 Twh duurzame energie opwek in 2030.

Te behalen maatschappelijke effecten (outcome):

Zie monitoring van de raderen Agenda Dordrecht 2030.

Planning

Toelichting: hieronder wordt de oorspronkelijke planning van het programma weergegeven

- Jaarlijkse monitor verduurzaming gemeentelijk vastgoed in totaal energietransitie/klimaatneutraal
- Over voortgang zonne-offensief wordt jaarlijks een update gegeven in totaal energietransitie/klimaatneutraal
- Per businesscase/zonproject die investering uit Agenda 2030 vraagt ontvangt de raad een separate aanvraag.

Relatie met overige beleidsdoelstellingen en/of beleidsprogramma's**Politiek akkoord**

Met het Politiek Akkoord is het doel klimaatneutraliteit in 2040 toegevoegd aan de middellange termijn doelen voor onze stad. Een voor de hand liggende vraag is hoe de doelstelling klimaatneutraal in 2040 zich verhoudt tot de doelstellingen van de Agenda Dordrecht 2030 die ook in het Politiek Akkoord staan. Met de inzet op klimaatneutraliteit stellen we niet de middellange termijn doelen en reserveringen uit de Agenda Dordrecht 2030 ter discussie, die staan vast. De inzet op klimaatneutraliteit illustreert dat we ons richten op de manier waarop we groeien. We zetten in op groei van een hogere kwaliteit. Dit past binnen de beweging naar een breed welvaartsbegrip. Met de Agenda Dordrecht 2030 richten we ons als stad al op een breder welvaartsbegrip dan alleen groei.

Klimaatneutraal

In de startnotitie Dordrecht Klimaatneutraal 2040 staan vier thema's benoemd: Mobiliteit, Bouwen en Gebouwde Omgeving, Economie: Industrie, Afval en Water en Energie. De (door)startnotitie Programma Energietransitie 2023-2026 is een eerste uitwerking van het thema Bouwen en Gebouwde Omgeving en Energie. Het beschrijft de doelstellingen voor deze collegeperiode en licht kort toe wat we daar voor gaan doen. Ook is er een doorkijk gemaakt naar 2030 als tussendoel richting 2040.

De focus op brede welvaart biedt ons kansen. Inzetten op klimaatneutraal creëert (meer) ruimte voor ontwikkelingen en keuzes die bijdragen aan een gezonde en leefbare stad. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gezondheidswinst als gevolg van minder uitstoot, de vermindering van de uitstoot van stikstof wat meer mogelijkheden geeft in gebiedsontwikkelingen of aan de aantrekkelijkheid van de stad voor groene bedrijvigheid en daarmee werkgelegenheid. Of aan de betaalbaarheid van wonen voor onze inwoners wanneer de woning beter is geïsoleerd.

Stand van zaken investeringsprogramma

Toelichting: hieronder wordt de geactualiseerde informatie van het programma weergegeven.

Algemene toelichting:

Toelichting: hieronder wordt een kwalitatieve weging van/oordeel over de voortgang van het programma gegeven op basis van de kwantitatieve informatie in het format.

	De raad heeft 14 maart 2023 ingestemd met het raadsvoorstel 'investeringskredieten verduurzaming maatschappelijk vastgoed' en heeft daarmee groen licht gegeven om binnen de kaders van het raadsvoorstel uitvoering te gaan geven aan de voorgestelde werkzaamheden. Inmiddels zijn er binnen de gestelde kaders opdrachten verstrekt aan aannemers om tot uitvoering over te gaan. Wij voeren in 2024 de verduurzaming uit van een aantal gebouwen, waaronder grootschalige plaatsing van zonnepanelen op de Sportboulevard.
	Er wordt op moment van schrijven gewerkt aan een raadsvoorstel om middelen te claimen voor de 2^e tranche verduurzaming. Hierin wordt gestuurd op het halen van de ambities uit het klimaatakkoord en de sectorale routekaart om 55% CO2 reductie in 2030 te behalen. Onderdeel van dat raadsvoorstel is een antwoord op eerdere raadsvragen om te komen tot de aanleg van zonnepanelen op de gehele portefeuille, inclusief kansen en risico's die daarbij horen. In de besluitvorming over Agenda 2030 (2021-0054583) is besloten € 9 miljoen beschikbaar te stellen in een revolverend fonds voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed. Uitgangspunt hierbij was een energie-neutrale gebouwportefeuille in 2050. Het revolverend fonds voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is ingesteld om in initiële dekking voor verduurzamingsmaatregelen te voorzien. De besparingen op gas en elektriciteit komen weer ten goede aan het fonds, waardoor er een vliegwiel ontstaat voor volgende verduurzamingsmaatregelen. In het politiek akkoord 2022-2026 is de ambitie geformuleerd om al in 2040 energieneutraal te zijn. Als gevolg van deze ambitie moeten de maatregelen eerder worden uitgevoerd en is een hoger bedrag aan voorfinanciering nodig. Er is 10 jaar minder tijd om besparingen in te zetten. Ook zullen de maatregelen minder vaak gecombineerd kunnen worden met op termijn gepland vervangingsonderhoud. De komende maanden wordt nader uitgewerkt hoe hoog de extra storting in het fonds moet zijn om deze ambitie te realiseren. De businesscase behorend bij het raadsvoorstel is gebaseerd op kostenramingen, die voortvloeien uit een extern onderzoek (quickscan). De quickscan is gebaseerd op (waar beschikbaar) data uit de meerjarenonderhoudsplannen en waar niet beschikbaar op kengetallen per bouwdeel en huidige energieprijzen.

Legenda symbolen:

= inhoud en/of planning liggen op schema en worden naar verwachting gerealiseerd binnen planperiode (Totale looptijd van de opgave)

= inhoud en/of planning wijken af, maar kunnen na bijsturing nog worden gerealiseerd binnen planperiode

= activiteit wordt niet gerealiseerd en/of realisatie binnen planperiode

Geactualiseerde planning

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De werkzaamheden zijn qua uitvoering bij enkele panden gestart. Volgens de globale planning worden de voorgestelde werkzaamheden uitgevoerd in de periode 2024 met een kleine uitloop naar 2025.

Zonne-offensief

De beschikbaar gestelde budget wordt gebruikt om de ECD-projectleider ook voor 2024 en 2025 verder te laten werken aan de doelstellingen voor duurzame opwek en daarmee aan een toekomstbestendig energiesysteem. De ECD blijft bij projecten samenwerking opzoeken met verschillende (lokale) partners zoals Drechtse Energie.

Geactualiseerde financiële informatie

Totale verwachte kosten	€ 9.000.000 (verduurzaming maatschappelijk vastgoed) en € 5.000.000 (zonneoffensief)
Gemeentelijke middelen	Reserve Agenda Dordrecht 2030: € 14.000.000 Waarvan € 9.000.000 verduurzaming maatschappelijk vastgoed en € 5.000.000 voor zonneoffensief
	Dekking uit MJOP: € 902.940
	Dekking uit Revolverend fonds: € 13.249.638
Cofinanciering per partij	Dekking uit Subsidies (Dumava): € 1.171.692

Gerealiseerde uitgaven

Actie/activiteit	2021	2022	2023	2024 (t/m maart)
Verlichting (deels) Sportboulevard			€ 220.000	
Projectleiding zonne-offensief ECD		€ 50.000	€ 80.000	

Geplande uitgaven

Actie/activiteit	2024	2025	2026
Zonnepanelen Sportboulevard	€ 940.880		
financiering DUMAVA	€ 282.264		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 658.616		
Verlichting (restant) Sportboulevard	€ 770.000		
financiering DUMAVA	€ 210.000		
financiering MJOP	€ 286.000		
financiering Fonds	€ 204.000		
HVC Sportboulevard		€ 122.100	
financiering DUMAVA		€ 36.630	
financiering MJOP		€ 85.470	
financiering Fonds		€ 0	
Dalmeijerplein 10-12 (MFC Sterrenburg)	€ 174.500		
financiering DUMAVA	€ 15.000		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 159.500		
Maria Montessorilaan 3 (Sport+)	€ 175.000		
financiering DUMAVA	€ 0		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 175.000		
Kerkeplaat 3 (Stadsbeheer)	€ 321.470		
financiering DUMAVA	€ 127.798		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 193.672		
V. Baerleplantsoen 30 (Koetshuis)	€ 326.500		
financiering DUMAVA	€ 0		
financiering MJOP	€ 80.000		
financiering Fonds	€ 240.000		

Nieuwe Haven 29-30 (Huis v Gijn)	€ 518.850		
financiering DUMAVA	€ 0		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 518.850		
Projectleiding zonne-offensief ECD	€ 520.000		
	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000

Gewenste extra uitgaven			
2^e Tranche (Raadsvoorstel in de maak)	€ 10.000.000		
financiering DUMAVA	€ 500.000		
financiering MJOP	€ 1.000.000		
financiering Fonds	€ 6.000.000		
Extra benodigd aanvullend krediet	€ 3.000.000		
Zonnepanelen op al het vastgoed (Raadsvoorstel in de maak)	€ 2.600.000		
financiering DUMAVA	€ 0		
financiering MJOP	€ 0		
financiering Fonds	€ 0		
Extra benodigd aanvullend krediet	€ 2.600.000		

In bovenstaande financiering is de energiebesparing waarmee het revolverend fonds zich weer vult nog niet meegenomen. Hierover wordt de raad in het raadsvoorstel van juli 2024 nader geïnformeerd.

Overzicht bestuurlijke mijlpalen
Eén keer per jaar wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang van het programma energietransitie met als eerst volgend moment Q1 2025. Voor klimaatneutraal is het voorstel om dit tweejaarlijks te laten plaatsvinden vanwege de lage frequentie van benodigde data en veel losse raadsvoorstellen op onderliggende onderdelen. Voor de verduurzaming van eigen vastgoed is het informatiemoment met een raadsinformatiebrief ook éénmaal per jaar waarbij de eerstvolgende in Q3 2024 zal worden verzonden aan de raad. Op 14 maart 2023 heeft de gemeenteraad unaniem het ingediende raadsvoorstel aangenomen. Link naar raadsvoorstel: https://raad.dordrecht.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad-Dordrecht-1/2023/14-maart/14:00/Beschikbaar-stellen-van-Investeringskredieten-verduurzaming-maatschappelijk-vastgoed-Raadsvoorstel <i>Mei 2023: Beschikbaar stellen van een reservering Doorstartnotitie Programma Energietransitie 2023-2026</i> <i>Mei 2022: Raadsbesluit Budget zonoffensief Dordrecht fase 1</i> <i>Februari 2024: Raadsbesluit Budget zonoffensief Dordrecht fase 2</i> <i>April 2024: Raadsvoorstel structuurvisie duurzame opwek wind en zon</i> <i>Mei 2024: Raadsvoorstel 2^e tranche verduurzaming</i> <i>Juli 2024: Raadsvoorstel terugkoppeling stand van zaken en monitor en effecten versnellen verduurzaming</i>